

Nalepki

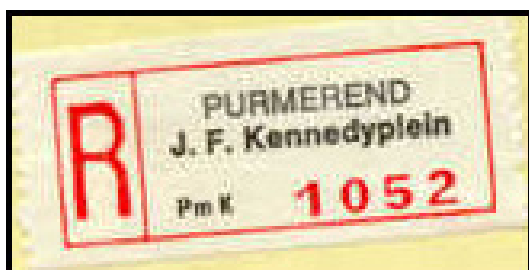
Za najważniejsze kryterium oceny wiedzy filatelistycznej wystawcy uważa się poprawne zastosowanie w ekspozycie tematycznym różnorodnego, zgodnego z regulaminami, materiału filatelistycznego. Wszyscy pokazują znaczki, stemple, całostki. W każdym temacie istnieją jeszcze inne, bardzo ciekawe walory, które mogą wzbogacić ekspozat.

Celem ułatwienia obrotu pocztowego, od końca XIX wieku, zaczęto stosować nalepki pocztowe, zastępujące niektóre stosowane do tego czasu adnotacje odręczne i stemple pocztowe. Na przesyłkach znaleźć można wiele rodzajów nalepek pocztowych i współpocztowych, na których znajdują się napisy, symbole i rysunki uzasadniające ich użycie do ilustracji różnych tematycznych zagadnień.

Najpopularniejszą nalepką, powszechnie stosowaną, jest nalepka polecenia, erka (R – skrót od francuskiej nazwy „recommande”), używana już od lat siedemdziesiątych XIX wieku, a od 1880 roku wprowadzona przez UPU do obrotu międzynarodowego. W ekspozycie wykorzystać można samą nazwę miejscowości umieszczoną na nalepce (na warunkach opisanych w Filateliście 3/08), nazwę miejsca lokalizacji urzędu pocztowego lub dodatkowe rysunki i napisy na nalepkach okolicznościowych, wydawanych np. dla uczczenia uroczystości, rocznic, wydarzeń etc.

Ryc. 1. Nalepka polecenia z okolicznościowym napisem i rysunkiem.

Ryc. 2. Nazwisko prezydenta USA w adresie holenderskiego urzędu nadawczego.

Ryc. 3. Reklama zakładów Philipsa na erce.

Ryc. 4. Miejsce narodzin Freuda można dokumentować treścią nalepki „R”.

Kolejną nalepką, którą warto pokazać w ekspozycji jest nalepka lotnicza, stosowana od 1912 roku jako pomocnicza do oznaczania rodzaju transportu przesyłki. Na niej, prócz różnorodnych określeń poczty lotniczej, można znaleźć przedstawione symbolicznie lub bardziej realistycznie samoloty i ptaki, rzadziej inne rysunki, a niekiedy również teksty.

Ryc. 5. Sylwetki samolotów są najczęstszym elementem rysunkowym nalepek poczty lotniczej.

Ryc. 6. Zatrudnij epileptyków.

Ryc. 7. Nalepka lotnicza z turystyczną reklamą Peru „Odwiedzajcie Puerto Rico górski raj tropikalnej Ameryki”.

Ryc. 8. Sylwetki ptaków na lotniczych nalepkach z Malezji i Brazylii.

Do ostrożnego obchodzenia się z przesyłką np. paczkową skłaniać powinna ochronna nalepka pomocnicza, zawierająca często słowną lub rysunkową informację o zawartości, która może łatwo ulec zniszczeniu.

Ryc. 9. Brytyjska i kanadyjska nalepki paczkowe na przesyłki z jajami.

Ponadto uważni i mający szczęście filatelisci znajdą na kopertach różne inne nalepki i potrafią wykorzystać w swoim ekspozycie zawarte na nich napisy i rysunki. Dotyczyć to może np. nalepek cenzury, celnych, kontroli dewizowej, dezynfekcji, zwrotu do nadawcy, wiążące się z opłatą pocztową lub zwolnieniem z niej, poczty z katastrof itp. Warto szukać !

Trzeba jednak uważać, by nie skorzystać nieopatrnie z nalepek pozapocztowych, użytych z inicjatywy prywatnej, nie związanych z wymogami pocztowymi.

Zgodnie z uregulowaniami SREV (Regulamin specjalny oceny eksponatów tematycznych), określającymi tzw. odpowiedni materiał filatelistyczny, nalepki powinny pokazywać się w eksponacie na dokumentach. W życiu, jak to zwykle bywa, dochodzi do kompromisu pomiędzy przepisem, filatelistycznym wartościowaniem a tematycznym i praktycznym podejściem do tworzenia eksponatu. Widzi się często nalepki eksponowane pojedynczo, odklejone lub nawet nie używane. Sędziowie przymykają na to oczy, także na wystawach międzynarodowych. W pełni usprawiedliwione jest to w przypadku nalepek paczkowych (ze względu na wielkość i charakter przesyłek), choć niekiedy spotkać je można także na formularzach. Pamiętać jednak trzeba, że nalepka na przesyłce lub formularzu oceniana powinna być wyżej.